

Rada Europejska

**Bruksela, 15 grudnia 2016 r.
(OR. en)**

EUCO 34/16

**CO EUR 10
CONCL 5**

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Posiedzenie Rady Europejskiej (15 grudnia 2016 r.)
– Konkluzje

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na wyżej wspomnianym posiedzeniu.

I. MIGRACJA

Wymiar zewnętrzny

1. Rada Europejska przypomina o swoich październikowych konkluzjach dotyczących szlaku wschodniośroziemnomorskiego. Potwierdza wolę wdrożenia oświadczenia UE–Turcja i podkreśla, że ważne jest, by była pełna i niedyskryminacyjna względem wszystkich jego aspektów. Ponawia również zobowiązanie do dalszego wspierania krajów położonych wzdłuż szlaku zachodniobałkańskiego. Zatwierdza wspólny plan działania dotyczący wdrażania oświadczenia UE–Turcja opracowany przez Grecję i Komisję oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Grecja poczyniła już pierwsze kroki w kierunku jego realizacji. Rada Europejska wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia szybkiej realizacji tego wspólnego planu działania.
2. Istotnym narzędziem pozwalającym reagować na nielegalną migrację i jej pierwotne przyczyny, szczególnie jeśli chodzi o szlak środkowośroziemnomorski, są nowe ramy partnerstwa w zakresie współpracy. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji umów z pięcioma afrykańskimi krajami pochodzenia lub tranzytu; z aprobatą odnotowuje też, że kraje partnerskie wykazują coraz większą odpowiedzialność. W świetle tych doświadczeń można myśleć o dodatkowych umowach lub innych formach współpracy, z uwzględnieniem dostępnych zasobów. Cele ram partnerstwa określone przez Radę Europejską w czerwcu br. powinny zostać uwzględnione we innych zewnętrznych instrumentach i politykach UE i jej państw członkowskich. Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by podtrzymały i intensyfikowały swoje zaangażowanie w kontekście ram partnerstwa; będzie ściśle monitorować postępy w powstrzymywaniu przepływów i zwiększaniu odsetka powrotów.
3. Aby usprawnić wdrażanie planu działania z Vallety i ram partnerstwa, za porozumieniem Rady w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju oraz w sprawie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich powinno pójść szybkie przyjęcie stosownych przepisów prawnych. W związku z tym Rada Europejska z aprobatą odnotowuje fakt, że EBI rozpoczął realizację swojej Inicjatywy na rzecz odporności krajów Bałkanów Zachodnich i południowego sąsiedztwa.

4. Rada Europejska podkreśla, że należy zwiększyć wsparcie dla libijskiej straży przybrzeżnej – w tym poprzez operację EUNAVFOR MED Sophia – tak by wrosła jej zdolność do zapobiegania śmiertelnym wypadkom na morzu i do rozbijania modelu biznesowego przemytników ludzi. Równocześnie należy podjąć inicjatywy w celu zaoferowania migrantom przebywającym w Libii możliwość wspomaganego dobrowolnego powrotu i w celu ograniczenia niebezpiecznych podróży.
5. Rada Europejska przypomina, że ważne jest, by dać do dyspozycji odpowiednie zasoby Europejskiemu Urzędowi Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) i Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EASO rozpocznie rekrutację odpowiedniego personelu w celu uzyskania stabilnego i trwałego potencjału. Powtarza również, że trzeba zachować czujność na innych szlakach, w tym w zachodniej części Morza Śródziemnego, tak by móc szybko reagować na rozwój wydarzeń.

Wymiar wewnętrzny

6. Jednym ze wspólnych celów pozostaje skuteczne stosowanie zasad odpowiedzialności i solidarności. Nieustanne starania podejmowane w ostatnich miesiącach w celu dokonania przeglądu wspólnego europejskiego systemu azylowego pokazały, że w niektórych obszarach poglądy są zbieżne, a w innych obszarach wymagane są dalsze prace. Rada jest proszona o kontynuowanie tego procesu na podstawie tych prac w celu wypracowania konsensusu w sprawie unijnej polityki azylowej podczas kolejnej prezydencji.
7. Państwa członkowskie powinny dodatkowo zintensyfikować swoje działania w celu przyspieszenia relokacji, w szczególności w przypadku osób nieletnich pozbawionych opieki, i istniejących programów przesiedleń¹.

¹ Nie narusza to stanowisk Węgier i Słowacji, zajętych podczas postępowań wszczętych przed Trybunałem w związku z decyzją Rady nr 2015/1601, ani stanowiska Polski, która wystąpiła w charakterze interwenienta popierającego żądania skarżących.

II. BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo wewnętrzne

8. Rada Europejska potwierdza wolę wdrażania strategii bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej na lata 2015–2020. Polityczne porozumienie między współprawodawcami co do dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu jest ważnym krokiem, za którym powinno pójść szybkie przyjęcie wniosków w sprawie broni palnej i przeciwdziałania praniu pieniędzy, a także wdrożenie nowego prawodawstwa w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera (PNR). Rada Europejska apeluje o skuteczną współpracę z dostawcami usług elektronicznych z UE i spoza niej.
9. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie zmiany kodeksu granicznego Schengen przewidującej systematyczne kontrolowanie wszystkich podróżujących przekraczających zewnętrzne granice UE i apeluje o jej szybkie wdrożenie przez państwa członkowskie, uwzględniając jednocześnie szczególną sytuację niektórych państw członkowskich. Do czerwca 2017 r. współprawodawcy powinni porozumieć się w sprawie systemu wjazdu/wyjazdu, a do końca 2017 r. – w sprawie europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż, tak by podróżujący zwolnieni z obowiązku wizowego byli systematycznie kontrolowani. Apeluje też o dalsze efekty prac nad interoperacyjnością systemów informacyjnych i baz danych.

Bezpieczeństwo zewnętrzne i obrona

10. Europejczycy muszą wziąć na siebie większą odpowiedzialność za swoje bezpieczeństwo. Aby zwiększyć bezpieczeństwo w Europie i wzmocnić jej obronność w trudnym geopolitycznym środowisku, a także aby lepiej chronić swoich obywateli, Rada Europejska – potwierdzając wcześniejsze zobowiązania w tym zakresie – podkreśla potrzebę podjęcia dale idących działań, łącznie z przeznaczeniem na ten cel wystarczających dodatkowych zasobów, przy jednoczesnym uwzględnieniu uwarunkowań krajowych i zobowiązań prawnych. W przypadku państw członkowskich, które są jednocześnie członkami NATO, przebiega to zgodnie z wytycznymi NATO dotyczącymi wydatków na obronę. Rada Europejska wzywa również do zacieśnienia współpracy na rzecz rozwoju wymaganych zdolności, a także do zobowiązania się do udostępnienia takich zdolności w razie potrzeby. Unia Europejska i jej państwa członkowskie muszą być w stanie wnieść zdecydowany wkład we wspólne wysiłki, jak również w razie konieczności działać niezależnie, a tam, gdzie to możliwe, współdziałać z partnerami. Rada oczekuje na kompleksową rewizję mechanizmu ATHENA do końca 2017 r.

11. Rada Europejska zatwierdza konkluzje Rady z dnia 14 listopada i 17 października 2016 r. w sprawie realizacji globalnej strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, która określa poziom ambicji UE. Rada Europejska wzywa Wysokiego Przedstawiciela i państwa członkowskie do podjęcia wszechstronnych działań następczych. W szczególności, w nawiązaniu do wspomnianych konkluzji Rady, Wysoki Przedstawiciel przedstawi w nadchodzących miesiącach propozycje odnoszące się do rozwoju zdolności cywilnych, parametrów prowadzonego z inicjatywy państw członkowskich skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności, procesu rozwijania zdolności wojskowych z uwzględnieniem aspektów dotyczących badań i technologii oraz aspektów przemysłowych, ustanowienia na szczeblu strategicznym komórki stałego planowania operacyjnego i prowadzenia misji, zwiększenia znaczenia oraz możliwości użytkowania i rozmieszczania instrumentów szybkiego reagowania UE, elementów i wariantów inkluzywnej stałej współpracy strukturalnej w oparciu o podejście modułowe i z nakreśleniem ewentualnych projektów, a także uwzględnienia wszystkich wymogów w ramach budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju (CBSD). W tym kontekście Rada Europejska wzywa współprawodawców do szybkich prac nad wnioskiem Komisji w sprawie CBSD z myślą o wypracowaniu porozumienia w pierwszej połowie 2017 r.
12. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wnioski Komisji dotyczące europejskiego planu działań w sektorze obrony jako wkład Komisji w tworzenie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony, kładąc przy tym nacisk na to, jak ważne jest pełne zaangażowanie państw członkowskich; wzywa też wszystkie stosowne podmioty do kontynuowania prac. Rada jest proszona o szybkie przeanalizowanie stosownych wniosków Komisji. EBI jest proszony o przeanalizowanie kroków w celu wspierania inwestycji w zakresie badań i rozwoju w dziedzinie obrony. Komisja jest także proszona o przedstawienie w pierwszym półroczu 2017 r. wniosków w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu Obronnego obejmującego segment dotyczący wspólnego rozwoju zdolności, jak razem uzgodniły państwa członkowskie.
13. Rada Europejska wzywa do szybkich działań w odpowiedzi na konkluzje Rady z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie realizacji wspólnej deklaracji podpisanej w Warszawie przez przywódców UE i NATO, przy unikaniu powielania działań i zapewnieniu komplementarności działań UE i NATO, w odniesieniu do zagrożeń hybrydowych, kwestii morskich, bezpieczeństwa cybernetycznego, komunikacji strategicznej, zdolności obronnych, przemysłu obronnego i badań nad obronnością, ćwiczeń oraz budowania potencjału w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

14. Rada Europejska apeluje o szybkie kontynuowanie prac w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego i obrony oraz zwraca się do Rady o przedstawienie stosownego sprawozdania w marcu, tak by mogła dokonać przeglądu postępów. W czerwcu przedstawi dalsze strategiczne wskazówki.
15. Rada Europejska będzie nadal zajmować się kwestiami związanymi z bezpieczeństwem i obroną, z myślą o regularnym ocenianiu postępów i wskazywaniu, na tej podstawie, odpowiednich priorytetów strategicznych i politycznych.

III. ROZWÓJ GOSPODARCZO-SPOŁECZNY, MŁODZIEŻ

16. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie wypracowane na forum Rady w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), które powinno zostać przyjęte przez współprawodawców w pierwszej połowie 2017 r. Odnotowuje również, że Rada jest obecnie gotowa do rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem Europejskim w sprawie modernizacji instrumentów ochrony handlu.
17. Ponownie potwierdza, jak ważne są poszczególne strategie jednolitego rynku, a także unia energetyczna, które powinny zostać sfinalizowane i wdrożone do 2018 r. Do tego czasu należy rozstrzygnąć niektóre kluczowe zagadnienia². Z aprobatą przyjmuje dotychczasowe postępy i apeluje do wszystkich instytucji, by wykorzystały tę dynamikę i wyznaczyły sobie jeszcze ambitniejsze cele, zwłaszcza w kluczowych obszarach, jakimi są usługi i jednolity rynek treści cyfrowych, przed posiedzeniem Rady Europejskiej w marcu 2017 r. Apeluje o usunięcie pozostałych przeszkód w obrębie jednolitego rynku, w tym przeszkód utrudniających swobodny przepływ danych.
18. Rada Europejska wzywa do kontynuowania programu Gwarancja dla młodzieży i z zadowoleniem przyjmuje zwiększone wsparcie dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Apeluje też o dalsze prace nad niedawnymi inicjatywami Komisji skierowanymi do młodzieży, w tym inicjatywami dotyczącymi mobilności, kształcenia, rozwijania umiejętności i Europejskiego Korpusu Solidarności.
19. Rada Europejska wzywa Radę i Komisję, by oceniły wpływ włączenia polityki przemysłowej do strategicznych inicjatyw UE oraz by rozważyły konkretne działania w celu wzmocnienia i zmodernizowania bazy przemysłowej jednolitego rynku.

² W przypadku Polski oznacza to m.in. swobodę określania swojego koszyka energetycznego i zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii.

20. Rada Europejska podkreśla, że należy dokończyć budowę unii bankowej pod kątem ograniczania i podziału ryzyk w sektorze finansowym – w odpowiedniej kolejności – zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie planu działania w tym zakresie. W tym kontekście Rada Europejska apeluje do Rady, aby szybko przeanalizowała niedawne wnioski Komisji mające zwiększyć odporność sektora finansowego.

IV. CYPR

21. Po wystąpieniu prezydenta Republiki Cypryjskiej na temat negocjacji w sprawie rozwiązania kwestii cypryjskiej Rada Europejska potwierdziła swoje poparcie dla trwającego procesu na rzecz zjednoczenia Cypru. UE – biorąc pod uwagę, że Cypr jest i pozostanie członkiem naszej Unii po rozwiązaniu kwestii cypryjskiej – jest gotowa wziąć udział w konferencji genewskiej w sprawie Cypru, która odbędzie się w dniu 12 stycznia 2017 r.

V. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE

Ukraina

22. Rada Europejska potwierdza zaangażowanie na rzecz prawa międzynarodowego i integralności terytorialnej Ukrainy oraz wolę zawarcia układu o stowarzyszeniu UE–Ukraina, w tym ustanowienia pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu. Celem układów o stowarzyszeniu jest wspieranie krajów partnerskich na drodze do stabilnej i zamożnej demokracji oraz odzwierciedlenie tego, że Unia Europejska przywiązuje strategiczną i geopolityczną wagę do spraw regionalnych. Dlatego dokończenie procesu ratyfikacji pozostaje jednym z kluczowych celów UE.
23. Uważnie zapoznawszy się z wynikami referendum przeprowadzonego w Niderlandach w dniu 6 kwietnia 2016 r. w sprawie ustawy zatwierdzającej układ o stowarzyszeniu i wyrażane przed tym referendum obawy przekazane przez premiera Niderlandów, Rada Europejska przyjmuje do wiadomości decyzję szefów państw lub rządów 28 państw członkowskich Unii Europejskiej zebranych w Radzie Europejskiej (załącznik), odpowiadającą na te obawy w pełnej zgodności z układem o stowarzyszeniu i z Traktatami UE.

24. Rada Europejska odnotowuje, że decyzja zamieszczona w załączniku jest prawnie wiążąca dla 28 państw członkowskich Unii Europejskiej i może zostać zmieniona lub uchylona wyłącznie za wspólną zgodą ich szefów państw lub rządów. Stanie się skuteczna po ratyfikowaniu układu przez Królestwo Niderlandów i po zawarciu go przez Unię. Jeżeli tak się nie stanie, decyzja zostanie uznana za niebyłą.
25. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wyniki szczytu UE–Ukraina z dnia 24 listopada 2016 r. i podkreśla, że Unia jest nadal zdecydowana pogłębiać i zacieśniać stosunki z Ukrainą w obliczu obecnych wyzwań. Z uznaniem przyjmuje osiągnięcia Ukrainy w realizacji reform w celu wypełnienia standardów europejskich oraz fakt, że Ukraina spełniła warunki ruchu bezwizowego z Unią. Po tym jak przyjęty zostanie solidny mechanizm zawieszający, współprawodawcy zostaną poproszeni o dopełnienie procedury prowadzącej do zniesienia wymogu wizowego wobec Ukrainy i Gruzji.

Syria

26. Rada Europejska stanowczo potępia ciągle oblężenie Aleppo przez reżim syryjski i jego sojuszników, zwłaszcza Rosję i Iran, w tym umyślne ataki na ludność cywilną i szpitale. Rada Europejska pilnie wzywa reżim i Rosję oraz wszystkie strony konfliktu syryjskiego do natychmiastowego wdrożenia czterech następujących środków nadzwyczajnych:
- a) bezpieczna i godna ewakuacja mieszkańców wschodniej części Aleppo, nadzorowana i koordynowana przez Organizację Narodów Zjednoczonych, do wybranego przez nich miejsca przeznaczenia. Członkowie służb ochrony ludności i administracji cywilnej również muszą być ewakuowani bez utrudnień i pod nadzorem Organizacji Narodów Zjednoczonych. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby najciężej ranne;
 - b) bezzwłoczne i bezwarunkowe pomoc i ochrona dla wszystkich mieszkańców wschodniej części Aleppo, bez dyskryminacji i zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym, przy zagwarantowaniu Organizacji Narodów Zjednoczonych i jej partnerom w terenie pełnego i nieograniczonego dostępu w celu zapewniania produktów pierwszej potrzeby i pilnej opieki medycznej, zgodnie z tym, co przewiduje rezolucja Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2258, na całym terytorium Syrii;

- c) rzeczywista ochrona ogółu personelu medycznego i obiektów medycznych w całym kraju, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2286, zwłaszcza przygranicznych szpitali w Atmeh, Darkoush, Bab Al Hawa oraz Bab Al Salamah;
- d) międzynarodowe prawo humanitarne musi być stosowane we wschodniej części Aleppo, ale i względem całego kraju, w szczególności wszystkich obszarów, których ludność cywilna znajdowała się pod oblężeniem.

UE, jako pierwszy dostawca wsparcia humanitarnego dla ludności syryjskiej, będzie nadal pracować na rzecz osiągnięcia tych celów.

27. Działania wojenne w Syrii muszą zostać natychmiast zakończone. UE będzie konstruktywnie współdziałać z wszystkimi partnerami, pod auspicjami ONZ, w kierunku transformacji zgodnie z zapisami rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2254. W tym celu Rada Europejska zwraca się do wysokiej przedstawiciel o kontynuowanie jej obecnych bezpośrednich kontaktów ze wszystkimi stosownymi partnerami. Osoby odpowiedzialne za przypadki naruszania prawa międzynarodowego, z których część można uznać za zbrodnie wojenne, muszą zostać pociągnięte do odpowiedzialności. UE rozważa wszystkie dostępne możliwości. UE wesprze odbudowę Syrii dopiero wtedy, gdy wiarygodna polityczna transformacja nabierze wyraźnego rozpędu.

Decyzja szefów państw lub rządów 28 państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranych w Radzie Europejskiej, w sprawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony

Szefowie państw lub rządów 28 państw członkowskich Unii Europejskiej, których rządy są sygnatariuszami Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony („układ”),

Przyjmując do wiadomości wynik przeprowadzonego w Niderlandach w dniu 6 kwietnia 2016 r. referendum w sprawie ustawy zatwierdzającej układ o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą oraz wyrażane przed tym referendum obawy, przekazane przez premiera Królestwa Niderlandów,

Pragnąc rozwiązać te obawy w pełnej zgodności z układem o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą oraz z Traktatami UE oraz zgodnie z unijnym celem polegającym na pogłębianiu stosunków z Ukrainą,

Uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2016 r.,

Podjęli decyzję o przyjęciu następujących ustaleń, stanowiących wspólną interpretację, które mają stać się skuteczne po ratyfikacji układu przez Królestwo Niderlandów i po jego zawarciu przez Unię Europejską:

A

Mając na celu ustanowienie bliskich i trwałych stosunków między Stronami układu w oparciu o wspólne wartości, układ nie nadaje Ukrainie statusu kraju kandydującego do przystąpienia do Unii, ani nie stanowi zobowiązania do nadania Ukrainie takiego statusu w przyszłości.

B

Układ potwierdza współpracę z Ukrainą w dziedzinie bezpieczeństwa, przede wszystkim w odniesieniu do zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego i nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia. Nie nakłada on na Unię ani jej państwa członkowskie obowiązku zapewnienia Ukrainie zbiorowych gwarancji bezpieczeństwa lub innej pomocy wojskowej lub wsparcia wojskowego.

C

Określając cel polegający na ułatwianiu przemieszczania się obywateli, układ nie przyznaje obywatelom Ukrainy ani obywatelom Unii, odpowiednio, prawa do swobodnego pobytu i podejmowania pracy na terytorium państw członkowskich lub Ukrainy. Układ nie wpływa na prawo państw członkowskich do ustalania wielkości napływu obywateli Ukrainy na ich terytorium w poszukiwaniu pracy najemnej lub na własny rachunek.

D

Układ potwierdza zobowiązanie Unii do wspierania procesu reform na Ukrainie. Nie wymaga od państw członkowskich dodatkowego wsparcia finansowego dla Ukrainy ani nie wpływa na wyłączne prawo każdego państwa członkowskiego do określania charakteru i wielkości swojego bilateralnego wsparcia finansowego.

E

Walka z korupcją stanowi centralny element pogłębiania stosunków między Stronami układu. Na mocy układu Strony będą współpracować w zwalczaniu i zapobieganiu korupcji zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Współpraca między Stronami w dziedzinie praworządności ma na celu w szczególności wzmocnienie wymiaru sprawiedliwości, poprawę jego efektywności, ochronę jego niezawisłości i bezstronności oraz zwalczanie korupcji.

F

Poszanowanie zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowanie zasady praworządności, w tym zgodnie z pkt E, stanowią zasadnicze elementy układu. Strony są zobowiązane do wypełnienia swoich obowiązków, które wynikają z układu i których wdrażanie i egzekwowanie będzie monitorowane. Zgodnie z art. 478 układu każda ze Stron może podjąć odpowiednie środki w przypadku niewypełniania zobowiązań. Przy wyborze odpowiednich środków w pierwszej kolejności zastosowane zostaną te środki, które w możliwie najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie układu. Środki te mogą w ostateczności objąć zawieszenie jakichkolwiek praw lub obowiązków wynikających z postanowień układu.
